

101

НЕЩА, КОИТО БИ ТРЯБВАЛО ДА ЗНАЕШ ЗА
ЧОВЕШКОТО ТЯЛО

Dirección editorial: M.ª Jesús Díaz
Diseño: Estelle Talavera
Textos: Miriam Baquero, Niko Domínguez
Revisión: Ana Doblado
Ilustraciones: F. Valiente / Equipo Susaeta

© SUSAETA EDICIONES, S.A. – Obra colectiva
C/ Campezo, 13– 28022 Madrid
Tel.: 91 3009100 – 91 3009118
www.susaeta.com

© Издателство „Изток-Запад“, 2019

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Мариана Китипова, превод, 2019

ISBN 978-619-01-0427-8

DL: M-5948-MMXV

101

НЕЩА, КОИТО БИ ТРЯБВАЛО ДА ЗНАЕШ ЗА ЧОВЕШКОТО ТЯЛО

101 НЕЩА, КОИТО БИ ТРЯБВАЛО ДА ЗНАЕШ ЗА ЧОВЕШКОТО ТЯЛО

Испанска, първо издание

Превод **Мариана Китипова**
Коректор **Павлина Върбанова**
Компютърна обработка **Румяна Дамянлиева**

Издателство **Изток-Запад**

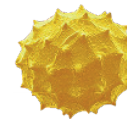
Централен офис и редакция
София 1000, ул. „Стара планина“ №5
тел.: 02/946 35 21
e-mail: iztok.zapadbg@gmail.com
iztok_zapad@abv.bg

За поръчки и доставки
тел.: 0888 465 635, 0887 550 859
e-mail: order@iztok-zapad.eu
office@iztok-zapad.eu

www.iztok-zapad.eu

Съдържание

Свършен механизъм 6

Деликатният и сложен мозък 10

Петте сетива 12

Сърцето и кръвта 16

Дишането 20

Храносмилането 24

Мускулите 28

Издръжливите кости 32

Черният дроб и бъбреците 36

Чудото на живота 40

Няколко малки правила 46

Свършен механизъм

1 Човешкото тяло е съставено от близо 5 трилиона клетки.

Тези клетки изграждат органите, които от своя страна се обединяват в различни системи: опорно-двигателна (мускулна и костна), дихателна, храносмилателна, отделителна, сърдечносъдова, ендокринна, нервна и полова.

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ...

Шията на жирафа има същия брой кости като човешката шия!

2 Човешкото тяло има над 600 мускула.

Много органи в тялото функционират благодарение на мускулите. Без тях например нямаше да можем да дишаме и да мигаме.

3 Контролният център на тялото е нервната система, която управлява и съгласува всички наши действия.

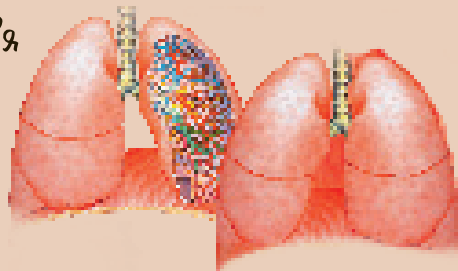
Изградена е от гръбначния мозък, главния мозък и нервите, но най-важният елемент е мозъкът, откъдето се управляват и съгласуват работата на органите, движението и чувствителността.

4 Кожата е най-големият орган на тялото: повърхността ѝ е около 2 м².

Тежи близо 5 кг и действа като преграда, която изолира и предпазва тялото от външната среда. Има голямо значение и на сетивно ниво, за да се свържем с обкръжението си.

5 Дихателната система набавя кислорода от въздуха и отделя въглеродния диоксид.

Дишането е едно от многобройните несъзнателни и автоматични движения, които извършваме. Вдишваме около 5–6 литра въздух на минута.

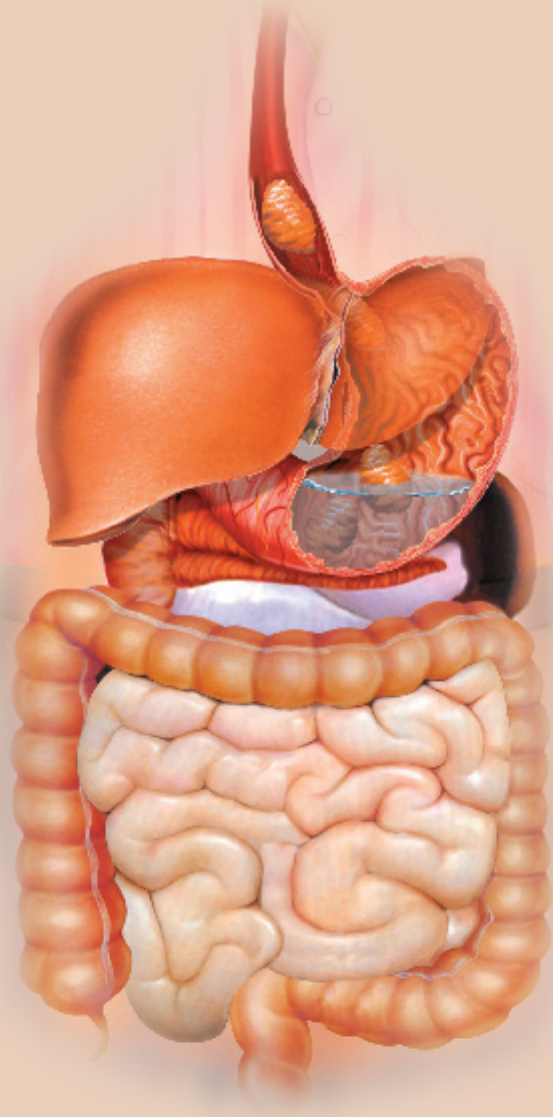

6 Функцията на храносмилателната система е да преобразува храната, която поемаме, в прости вещества, които организъмът може да използва.

Този процес може да продължи цял ден, тъй като храната престоява от 3 до 5 часа в стомаха и между 6 и 20 часа в дебелото черво.

7 Отделителната система има за задача да изхвърли от организма всички остатъци и отпадъци, които организъмът не може да използва.

Това са остатъци от работата на клетките, храната, която храносмилателната система не може да усвои, както и други вещества, които се изхвърлят по различни начини, като урината, изпражненията и потта.

8 Кръвоносната система е като голяма мрежа от магистрали – по тях преминават веществата, които тялото синтезира и използва, за да функционира.

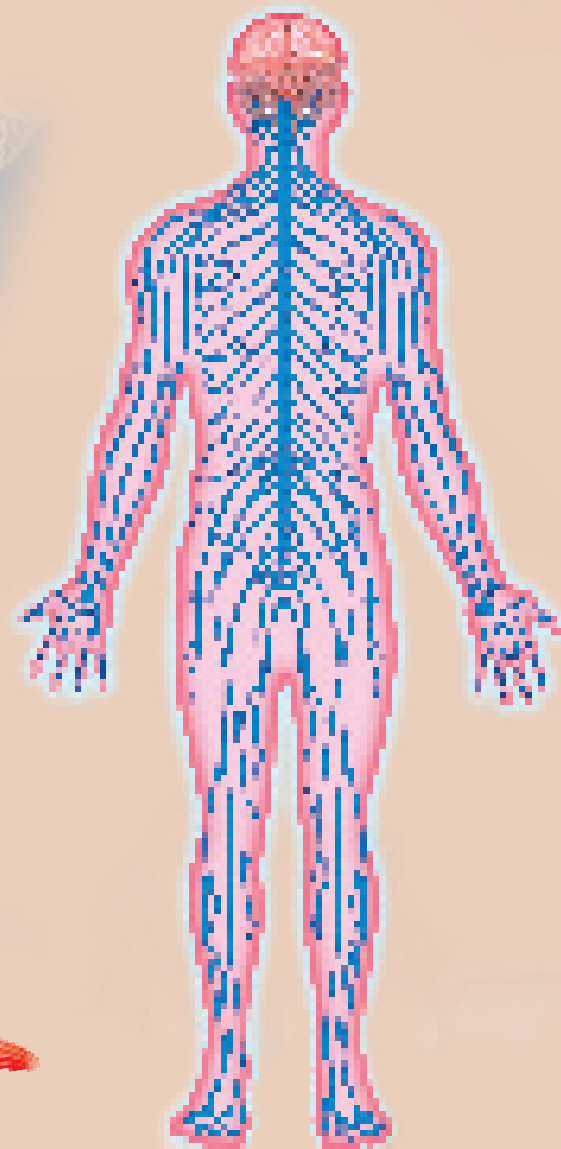
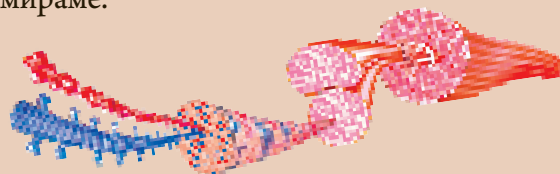
По нея преминават както кислородът, нужен на всяка клетка, така и хормони, хранителни вещества и отпадъци. Кръвоносната система регулира телесната температура и предпазва тялото от инфекции.

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ...

Има лекарства, които променят цвета на урината, като пропофола, който я оцветява в зелено, или рифампицина (използва се при туберкулоза), който я оцветява в оранжево.

9 Ендокринната система е съставена от редица органи и тъкани, които произвеждат и отделят вещества, наречени хормони.

Те се вливат директно в кръвоносния поток и задачата им е да регулират най-различни функции на нашия организъм, като например растежа или настроението, в което се намираме.

Деликатният и сложен мозък

10 Мозъкът е най-уязвимата и без съмнение най-важната част от тялото.

Състои се от сиво мозъчно вещество (във външната част) и от бяло мозъчно вещество (във вътрешната част). Разделен е на две полукулаба, които от своя страна са изградени от дялове.

11 Мозъкът е органът, който отговаря за интелектуалните способности.

Мозъчната кора отговаря за човешкия интелект. Учените не са единодушни относно измерването на интелигентността, макар различни проведени тестове да сочат, че 70 от всеки сто души имат нормален коефициент на интелигентност – между 85 и 115.

12 Както човешките бебета, така и малките на животните спят много повече от възрастните.

Това е така, защото в този етап се развиват и се организират мозъчните връзки, докато достигнат прецизността, която съществува у възрастния човек.

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ...

Средното тегло на мозъка на възрастен мъж е 1400 г, но това не е свързано с интелектуалните способности: мозъкът на Алберт Айнщайн е тежал само 1230 г!

13 Сънят е жизненонеобходим за съществуването ни и интелектът и паметта страдат много от липсата на сън.

По време на дълбокия сън тялото се отпуска, макар мозъкът да поддържа изненадващо ниво на активност. Смята се, че по време на сън спомените се запечатват в постоянно хранилище на мозъка.

14 Съобщенията, които мозъкът изпраща, могат да достигнат скорост от 360 км/ч.

Невроните са основните клетки на нервната система и имат задачата да предават нервните импулси с тази толкова изумителна скорост.

